

## ADR. Arbitraż i mediacja

### Sylabus zajęć

#### Informacje podstawowe

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                     |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Kierunek studiów</b><br>Administracja - przedmioty do wyboru<br><b>Specjalność</b><br>-<br><b>Jednostka organizacyjna</b><br>Wydział Prawa i Administracji<br><b>Poziom studiów</b><br>studia drugiego stopnia<br><b>Forma studiów</b><br>studia stacjonarne<br><b>Profil studiów</b><br>profil ogólnoakademicki |                                                                                           | <b>Cykl dydaktyczny</b><br>2023/24<br><b>Kod zajęć</b><br>10ADMPWS.24N.13879.23<br><b>Języki wykładowe</b><br>polski<br><b>Obligatoryjność</b><br>Fakultatywny<br><b>Blok zajęciowy</b><br>Przedmioty nieprzypisane |
| <b>Koordynator zajęć</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Sandra Hildebrandt, Katarzyna Woźniak-Boińska, Włodzimierz Głodowski                      |                                                                                                                                                                                                                     |
| <b>Prowadzący zajęcia</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Sandra Hildebrandt, Włodzimierz Głodowski                                                 |                                                                                                                                                                                                                     |
| <b>Okres</b><br>Semestr 3                                                                                                                                                                                                                                                                                           | <b>Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia</b><br>• Wykład: 30, Zaliczenie z oceną | <b>Liczba punktów ECTS</b><br>3                                                                                                                                                                                     |

#### Cele kształcenia dla zajęć

| Kod | Cel                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|-----|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| C1  | Poznanie regulacji prawnych dotyczących alternatywnych (pozasądowych) metod rozwiązywania sporów w sprawach cywilnych w prawie polskim; poznanie pojęcia, charakterystyki i genezy ADR oraz teoretycznych modeli rozwiązywania konfliktów; nabycie wiedzy w zakresie przebiegu negocjacji, mediacji oraz postępowania przed sądem polubownym, jak również wyodrębnienie metod mieszanych na podstawie obowiązujących przepisów prawa polskiego. |

## Wymagania wstępne

Podstawowa wiedza w zakresie stanowienia, obowiązywania, funkcjonowania, interpretowania i stosowania obowiązującego prawa polskiego.

### Efekty uczenia się dla zajęć

| Kod                                          | Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie                                                                                                                 | Efekty uczenia się dla kierunku                                        | Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć |
|----------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------|
| <b>Wiedzy - Student/ka:</b>                  |                                                                                                                                                         |                                                                        |                                                              |
| W1                                           | potrafi wskazać regulacje prawne dotyczące alternatywnych metod rozwiązywania sporów w sprawach cywilnych                                               | ADM_K2_W01,<br>ADM_K2_W02,<br>ADM_K2_W05                               | Kolokwium pisemne                                            |
| W2                                           | potrafi zastosować właściwe normy prawne w odniesieniu do poszczególnych metod rozwiązywania sporów                                                     | ADM_K2_W02,<br>ADM_K2_W03,<br>ADM_K2_W04                               | Kolokwium pisemne                                            |
| W3                                           | potrafi opisać i wyjaśnić poszczególne metody podstawowe, jak negocjacje, mediacja i arbitraż, przeprowadzić analizę porównawczą pomiędzy tymi metodami | ADM_K2_W02,<br>ADM_K2_W03,<br>ADM_K2_W04,<br>ADM_K2_W05,<br>ADM_K2_W07 | Kolokwium pisemne                                            |
| W4                                           | wyjaśnić istotę ugody oraz wskazać jej znaczenie dla różnych stosunków prawnych, wyjaśnić jej alternatywny charakter w stosunku do wyroku sądu          | ADM_K2_W04,<br>ADM_K2_W05,<br>ADM_K2_W06                               | Kolokwium pisemne                                            |
| <b>Umiejętności - Student/ka:</b>            |                                                                                                                                                         |                                                                        |                                                              |
| U1                                           | potrafi wskazać regulacje prawne dotyczące alternatywnych metod rozwiązywania sporów w sprawach cywilnych                                               | ADM_K2_U04                                                             | Kolokwium pisemne                                            |
| U2                                           | potrafi zastosować właściwe normy prawne w odniesieniu do poszczególnych metod rozwiązywania sporów                                                     | ADM_K2_U01,<br>ADM_K2_U02,<br>ADM_K2_U04                               | Kolokwium pisemne                                            |
| U3                                           | potrafi opisać i wyjaśnić poszczególne metody podstawowe, jak negocjacje, mediacja i arbitraż, przeprowadzić analizę porównawczą pomiędzy tymi metodami | ADM_K2_U01,<br>ADM_K2_U04,<br>ADM_K2_U06                               | Kolokwium pisemne                                            |
| U4                                           | wyjaśnić istotę ugody oraz wskazać jej znaczenie dla różnych stosunków prawnych, wyjaśnić jej alternatywny charakter w stosunku do wyroku sądu          | ADM_K2_U01,<br>ADM_K2_U02,<br>ADM_K2_U04                               | Kolokwium pisemne                                            |
| U5                                           | samodzielnie przygotowywać wzór umowy o mediację i zapisu na sąd polubowny                                                                              | ADM_K2_U05,<br>ADM_K2_U06                                              | Kolokwium pisemne                                            |
| <b>Kompetencji społecznych - Student/ka:</b> |                                                                                                                                                         |                                                                        |                                                              |
| K1                                           | potrafi zastosować właściwe normy prawne w odniesieniu do poszczególnych metod rozwiązywania sporów                                                     | ADM_K2_K04,<br>ADM_K2_K06                                              | Kolokwium pisemne                                            |
| K2                                           | potrafi opisać i wyjaśnić poszczególne metody podstawowe, jak negocjacje, mediacja i arbitraż, przeprowadzić analizę porównawczą pomiędzy tymi metodami | ADM_K2_K04                                                             | Kolokwium pisemne                                            |
| K3                                           | wyjaśnić istotę ugody oraz wskazać jej znaczenie dla różnych stosunków prawnych, wyjaśnić jej alternatywny charakter w stosunku do wyroku sądu          | ADM_K2_K04                                                             | Kolokwium pisemne                                            |

| Kod | Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie                                    | Efekty uczenia się dla kierunku | Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć |
|-----|----------------------------------------------------------------------------|---------------------------------|--------------------------------------------------------------|
| K4  | samodzielnie przygotowywać wzór umowy o mediację i zapisu na sąd polubowny | ADM_K2_K04,<br>ADM_K2_K06       | Kolokwium pisemne                                            |

### Treści programowe dla zajęć

| Lp. | Treści programowe dla zajęć                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Efekty uczenia się dla zajęć                       | Formy zajęć |
|-----|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------|-------------|
| 1.  | Pojęcie i cechy ADR; przyczyny wykształcenia się ruchu ADR i geneza ich zinstytucjonalizowania; klasyfikacja metod ADR                                                                                                                                                                                                                            | W1, W2, U1, U2, K1                                 | Wykład      |
| 2.  | Alternatywne metody rozwiązywania sporów a proces sądowy: analiza porównawcza                                                                                                                                                                                                                                                                     | W1, W2, W4, U1, U2, U4, K1, K3                     | Wykład      |
| 3.  | Pojęcie konfliktu i sporu oraz rozwiązywania konfliktu i rozstrzygania sporu                                                                                                                                                                                                                                                                      | W1, W2, W3, U1, U2, U3, K1, K2                     | Wykład      |
| 4.  | Metody alternatywne a wymiar sprawiedliwości; relacje pomiędzy prawem do skorzystania z pozasądowego sposobu rozwiązania sporu a konstytucyjnym prawem do sądu                                                                                                                                                                                    | W1, W2, W4, U1, U2, U4, K1, K2, K3                 | Wykład      |
| 5.  | Teoretyczne modele rozwiązywania konfliktu: kontraktowy, mediacyjno – konciliacyjny, arbitrażowy i adjudykacyjny                                                                                                                                                                                                                                  | W1, W2, W4, U1, U2, U4, K1, K2, K3                 | Wykład      |
| 6.  | Charakter prawny i skutki prawne porozumienia zawartego w procedurze ADR (ugody) oraz jej relacja do wyroku sądowego                                                                                                                                                                                                                              | W1, W2, W4, U1, U2, U4, K1, K2, K3                 | Wykład      |
| 7.  | Negocjacje: pojęcie, przebieg, skutki                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | W1, W2, W3, W4, U1, U2, U3, U4, K1, K2, K3         | Wykład      |
| 8.  | Mediacja: pojęcie i rodzaje, przebieg, skutki, forma i treść umowy o mediację, mediacja pozasądowa i sądowa, status prawny oraz prawa i obowiązki mediatora charakter prawny ugody zawartej przed mediatorem, stwierdzenie wykonalności u uznanie ugody zawartej przed mediatorem przez sąd, ugoda zawarta przed mediatorem jako tytuł wykonawczy | W1, W2, W3, W4, U1, U2, U3, U4, U5, K1, K2, K3, K4 | Wykład      |
| 9.  | Inne formy ADR w sprawach cywilnych w świetle przepisów prawa polskiego: metody rozwiązywania sporów zbiorowych z zakresu prawa pracy, układ upadłego z wierzycielami w postępowaniu upadłościowym, postępowanie przed wojewódzką komisją do spraw orzekania o zdarzeniach medycznych                                                             | W1, W2, W3, W4, U1, U2, U3, U4, U5, K1, K2, K3, K4 | Wykład      |

| Lp. | Treści programowe dla zajęć                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Efekty uczenia się dla zajęć                       | Formy zajęć |
|-----|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------|-------------|
| 10. | Postępowanie przed sądem polubownym (arbitraż): podstawy normatywne, ustawa modelowa UNCITRAL, pojęcie i rodzaje zapisu na sąd polubowny, forma zapisu, nieważność, bezskuteczność, utrata mocy przez zapis na sąd polubowny, zapis na sąd polubowny a umowy arbitrażowe, pozycja arbitra sądu polubownego, zasady wybierania arbitrów, wezwanie na arbitraż, wszczęcie postępowania arbitrażowego, przebieg postępowania przed sądem polubownym, dowody w postępowaniu arbitrażowym, orzeczenia sądu arbitrażowego, w tym wyrok oraz środki służące jego wzruszaniu (w szczególności skarga o uchylenie wyroku sądu polubownego), stwierdzenie wykonalności i uznanie wyroku sądu polubownego i ugód przed nim zawartych, wyrok sądu polubownego i ugoda przed nim zawarta jako tytuł wykonawczy | W1, W2, W3, W4, U1, U2, U3, U4, U5, K1, K2, K3, K4 | Wykład      |
| 11. | Mieszane formy ADR na tle praktyki systemów common law                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | W1, W2, U1, U2, K1                                 | Wykład      |

### Informacje dodatkowe

| Forma zajęć | Metody i formy prowadzenia zajęć                                                                     |
|-------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Wykład      | Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień, Wykład problemowy, Metoda analizy przypadków |

| Forma zajęć | Warunki zaliczenia zajęć                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|-------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Wykład      | <p>bardzo dobry (bdb; 5,0):</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>a) bardzo dobra znajomość przepisów i orzecznictwa z zakresu alternatywnych sposobów rozwiązywania sporów, w tym zwłaszcza mediacji i arbitrażu;</li> <li>b) bardzo dobre formułowanie poglądów i ich racjonalne uzasadnianie;</li> <li>c) wysoka poprawność i kultura języka.</li> </ul> <p>dobry plus (+db; 4,5):</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>a) bardzo dobra znajomość przepisów i orzecznictwa z zakresu alternatywnych sposobów rozwiązywania sporów, w tym zwłaszcza mediacji i arbitrażu;</li> <li>b) dobre formułowanie poglądów i ich racjonalne uzasadnianie;</li> <li>c) wysoka poprawność i kultura języka.</li> </ul> <p>dobry (db; 4,0):</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>a) dobra znajomość przepisów i orzecznictwa z zakresu alternatywnych sposobów rozwiązywania sporów, w tym zwłaszcza mediacji i arbitrażu;</li> <li>b) dobre formułowanie poglądów i ich racjonalne uzasadnianie;</li> <li>c) wysoka poprawność i kultura języka.</li> </ul> <p>dostateczny plus (+dst; 3,5):</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>a) dobra znajomość przepisów i orzecznictwa z zakresu alternatywnych sposobów rozwiązywania sporów, w tym zwłaszcza mediacji i arbitrażu;</li> <li>b) poprawne formułowanie poglądów i ich racjonalne uzasadnianie;</li> <li>c) akceptowalna poprawność i kultura języka.</li> </ul> <p>dostateczny (dst; 3,0):</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>a) dostateczna znajomość przepisów i orzecznictwa z zakresu alternatywnych sposobów rozwiązywania sporów, w tym zwłaszcza mediacji i arbitrażu;</li> <li>b) poprawne formułowanie poglądów i ich racjonalne uzasadnianie.</li> </ul> <p>niedostateczny (ndst; 2,0):</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>a) niedostateczna znajomość przepisów i orzecznictwa z zakresu alternatywnych sposobów rozwiązywania sporów, w tym zwłaszcza mediacji i arbitrażu;</li> <li>b) niepoprawne formułowanie poglądów i brak ich racjonalnego uzasadniania.</li> </ul> |

## Literatura

### Obowiązkowa

- Jakubiak – Mirończuk A., Alternatywne a sądowe rozstrzyganie sporów sądowych, Warszawa 2008, • Morek R., ADR – alternatywne metody rozwiązywania sporów w sprawach gospodarczych, Warszawa 2004, • K. Antolak – Szymanski, O. M. Piaskowska, Mediacja w sprawach cywilnych, Warszawa 2017, • Białecki M., Mediacja w postępowaniu cywilnym, Warszawa 2012, • Ereciński T., Weitz K., Sąd arbitrażowy, Warszawa 2008,

### Dodatkowa

1. Kalisz A., Zienkiewicz A., Mediacja sądowa i pozasądowa, Warszawa 2009, Duszka – Jakimko H., Stadniczeńko S. L., Alternatywne formy rozwiązywania sporów w teorii i w praktyce: wybrane zagadnienia, Opole 2008, Korybski A., Alternatywne rozwiązywanie sporów w USA. Studium teoretycznoprawne, Lublin 1993, Moore Ch. W., Mediacje. Praktyczne strategie rozwiązywania konfliktów, Wolters Kluwer 2009, Bobrowicz M., Mediacja. Jestem za, Warszawa 2009, Morek R., Mediacja i arbitraż, Warszawa 2006,
2. • Olszewski J (red.), Sądy polubowne i mediacja, Warszawa 2008, • Błaszczak Ł., Ludwik M., Sądownictwo polubowne (arbitraż), Warszawa 2007

## Nakład pracy studenta i punkty ECTS

| Rodzaje zajęć studenta              | Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć |
|-------------------------------------|---------------------------------------------------------------------|
| Wykład                              | 30                                                                  |
| Przygotowanie do egzaminu           | 30                                                                  |
| Przygotowanie do zajęć              | 30                                                                  |
|                                     |                                                                     |
| <b>Łączny nakład pracy studenta</b> | <b>Liczba godzin</b><br>90                                          |
| <b>Liczba punktów ECTS</b>          | <b>ECTS</b><br>3                                                    |

\* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

## Efekty uczenia się dla kierunku

| Kod        | Treść                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| ADM_K2_K04 | Absolwent/ka jest gotów/gotowa do posługiwania się zdobytą wiedzą w pracy zawodowej z zachowaniem zasad etycznych                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| ADM_K2_K06 | Absolwent/ka jest gotów/gotowa do myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy, kreatywny i elastyczny                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| ADM_K2_U01 | Absolwent/ka potrafi prawidłowo interpretować i wyjaśniać pojęcia prawne, ekonomiczne z zakresu nauk prawnych wykładanych w ramach studiów administracyjnych; posługiwać się terminologią z zakresu poszczególnych dziedzin będących przedmiotem studiów                                                                                                                                                                                                                        |
| ADM_K2_U02 | Absolwent/ka potrafi wykorzystać pozyskaną wiedzę dla wyjaśnienia genezy, przebiegu zmian w regulacjach prawnych i stawiania prostych hipotez co do celu konkretnych rozwiązań prawnych dotyczących dziedzin prawa właściwych dla studiów administracyjnych; formułować własne opinie i dobrać właściwe metody analizy                                                                                                                                                          |
| ADM_K2_U04 | Absolwent/ka potrafi prawidłowo posługiwać się wybranymi normami i regułami prawnymi, w celu rozwiązania konkretnego zadania z zakresu dziedzin nauk prawnych i ekonomicznych właściwych dla studiów administracyjnych; znajdować podstawy prawne, orzecznictwa i literaturę dotyczącą badanych zagadnień oraz stosować zasady etyczne, jak również samodzielnie proponować rozwiązania konkretnego problemu i podejmować rozstrzygnięcia                                       |
| ADM_K2_U05 | Absolwent/ka potrafi samodzielnie wykonywać pracę na wyższych szczeblach zarządzania w administracji rządowej i samorządowej, a także w jednostkach gospodarczych, w instytucjach pozarządowych, organach partii politycznych placówkach kulturalnych, oświatowych, leczniczych itd., jak również pełnić funkcje kierownicze w służbie cywilnej; wykorzystywać zdobytą wiedzę do rozstrzygania dylematów pojawiających się w pracy zawodowej                                    |
| ADM_K2_U06 | Absolwent/ka potrafi sprawnie posługiwać się zaawansowaną wiedzą z zakresu prawa umożliwiającą samodzielne rozwiązywanie problemów, opracowywanie i wdrażanie programów, organizowanie zespołów pracowniczych i kierowanie nimi oraz podejmowanie decyzji respektujących prawa człowieka i standardy etyczne; przygotować dokumenty i prace pisemne dotyczące zagadnień szczegółowych, z wykorzystaniem ujęć teoretycznych, a także różnych źródeł                              |
| ADM_K2_W01 | Absolwent/ka zna i rozumie w stopniu pogłębionym charakter nauk z dziedziny administracji i prawa oraz ich miejsce w systemie nauk społecznych, a także typowe rodzaje struktur i instytucji społecznych (politycznych, prawnych i ekonomicznych) i ich istotne elementy                                                                                                                                                                                                        |
| ADM_K2_W02 | Absolwent/ka zna i rozumie w sposób pogłębiony poszczególne dziedziny prawa ze szczególnym uwzględnieniem nauk prawno-administracyjnych, w tym normy i reguły (prawne, organizacyjne, zawodowe, moralne, etyczne) organizujące struktury i instytucje społeczne oraz rządzące nimi prawidłowości i sposoby działania; w stopniu pogłębionym genezę i ewolucję poszczególnych instytucji społecznych; poglądy przedstawicieli doktryny dotyczących wybranych instytucji prawnych |
| ADM_K2_W03 | Absolwent/ka zna i rozumie w sposób rozszerzony system i organy władzy w Rzeczypospolitej Polskiej, ze szczególnym uwzględnieniem organów administracji publicznej rządowej (ogólnej i specjalnej) i samorządowej oraz pogłębiony istniejące relacje między tymi strukturami                                                                                                                                                                                                    |
| ADM_K2_W04 | Absolwent/ka zna i rozumie w sposób pogłębiony system prawa polskiego, prawa międzynarodowego i prawa Unii Europejskiej, wzajemne powiązania w ramach tych systemów oraz relacje pomiędzy prawem polskim, prawem międzynarodowym i prawem Unii Europejskiej                                                                                                                                                                                                                     |
| ADM_K2_W05 | Absolwent/ka zna i rozumie w sposób pogłębiony terminologię z zakresu poszczególnych dziedzin będących przedmiotem studiów                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| ADM_K2_W06 | Absolwent/ka zna i rozumie w sposób rozszerzony status człowieka jako podmiotu prawa krajowego i międzynarodowego, z uwzględnieniem określenia przysługujących mu praw i zasad ich ochrony                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| ADM_K2_W07 | Absolwent/ka zna i rozumie w sposób pogłębiony metody i narzędzia, w tym techniki pozyskiwania danych, właściwe dla dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, z zakresu prawa i administracji; metody badawcze stosowane w naukach prawnych oraz w naukach o administracji                                                                                                                                                                                                          |